

การเผชิญปัญหาของนักเรียนวัยรุ่นในจังหวัดจันทบุรี

Coping Strategies of Adolescent Students in Chanthaburi

มัทนา เหมชะญาติ และคณะ
วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการเผชิญปัญหาของวัยรุ่นไทยมีค่อนข้างจำกัด ในขณะที่พฤติกรรมปัญหาของวัยรุ่นทวีความรุนแรงขึ้นอย่างต่อเนื่อง การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์และเปรียบเทียบวิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนวัยรุ่นระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดจันทบุรี โดยจำแนกตามเพศ ที่ตั้งของโรงเรียน และชั้นเรียน กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักเรียนจากโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตเมือง 4 โรงเรียน และนอกเขตเมือง 4 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปและแบบวัดการเผชิญปัญหาของวัยรุ่น ซึ่งมีค่า Cronbach's alphas ของแต่ละด้าน ระหว่าง 0.82-0.86 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่ สถิติร้อยละ, Independent *t*-test, และ One-way ANOVA ผลการศึกษารูปได้ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนวัยรุ่นระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 2,073 คน อายุระหว่าง 11- 16 ปี อายุเฉลี่ยเท่ากับ 13.50 ปี ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 51.99

2. วิธีการเผชิญปัญหาแบบเชิงบวก (positive coping strategies) ที่นักเรียนวัยรุ่นใช้เป็นประจำอันดับแรก คือ คลายเครียดโดยทำงานอดิเรกที่ชอบ เช่น เล่นสัตว์ ดูแลต้นไม้ ทำของเล่น และวิธีการเผชิญปัญหาแบบเชิงลบ (negative coping strategies) ที่ใช้เป็นประจำอันดับแรก คือ หลีกเลียงสถานการณ์ตึงเครียดโดยการฟังเพลงหรือวิหยา

3. นักเรียนวัยรุ่นชายใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบเชิงบวก น้อยกว่านักเรียนวัยรุ่นหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 9.87, p < .001$) และใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบเชิงลบ มากกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 4.54, p < .001$)

4. นักเรียนวัยรุ่นของโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเมืองใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบเชิงลบมากกว่านักเรียนวัยรุ่นของโรงเรียนที่ตั้งอยู่นอกเขตเมืองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 3.23, p < .001$) แต่ใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบเชิงบวก ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5. นักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 ใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบเชิงบวก มากกว่าชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 4.24, p < .05$) และใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบเชิงลบ มากกว่าชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 59.39, p < .001$)

คำสำคัญ: การเผชิญปัญหา นักเรียนวัยรุ่น